

Državni svetnik
mag. Marko Zidanšek

Številka: 010-02-3/2024/1
Ljubečna, 3. 4. 2024

2

Gospod
Marko Lotrič
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

ZADEVA: Pobuda glede zagotavljanja systemskega financiranja radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena

Na podlagi 68. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) predlagam, da se na Ministrstvo za kulturo naslovi naslednjo:

p o b u d o:

V okviru novega Zakona o medijih, ki je v pripravi, naj se zagotovi systemsko financiranje radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena.

Obrazložitev:

Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: ministrstvo) je decembra 2023 dalo v javno obravnavo Predlog novega zakona o medijih, ki se je iztekla 31. 1. 2024. GZS - Medijska zbornica je v okviru javne obravnave naslovila številne pripombe in med drugim opozorila, da nov predlog zakona, kljub dolgoletnim pozivom, ne zagotavlja ustrezne systemske ureditve financiranja radijskih in televizijskih programov s posebnim pomenom oz. celo ukinja z zakonom določeno obvezno sofinanciranje tovrstnih programov.

Radijski in televizijski programi posebnega pomena so regulirani, saj zakon določa njihove obvezne programske vsebine. Ustvarjajo lokalne oz. regionalne vsebine ter so namenjeni prebivalcem ene ali več lokalnih skupnosti z največ 10 % prebivalstva Slovenije oz. prebivalcem območja (pokrajine, mesta) z 10 do največ 50 % prebivalcev Slovenije, pri čemer morajo vključevati obvezen delež lokalnih oz. regionalnih vsebin lastne produkcije. Njihova osnovna funkcija je objektivno

obveščanje prebivalcev na določenem območju ter uravnoteženo predstavljanje stališč o pomembnih družbenih vprašanjih.

Lokalni radijski in televizijski programi posebnega pomena, ki na svojem območju skrbijo za informativne lokalne vsebine, so zelo pomembni za enakomeren razvoj slovenske medijske krajine ter uresničevanje pravice do objektivne obveščенosti vseh prebivalcev Republike Slovenije, ne glede na to, na katerem koncu Slovenije prebivajo. Glede na dejstvo, da nacionalni mediji zelo redko poročajo o lokalnih dogodkih, je vloga lokalnih medijev, ki praviloma ustvarjajo tudi dnevni informativni program (lokalni TV dnevnik), bistvenega pomena za ažurno, verodostojno in kakovostno lokalno informacijo, ki jo na ta način lahko dobijo prebivalci posameznih območij, na katerih programsko deluje posamezen lokalni medij.

Doslej je ministrstvo v okviru javnih razpisov na letni ravni namenilo okoli 2,5 mio evrov za vse lokalne televizijske in radijske postaje s statusom posebnega pomena, kar je sicer bistveno manj od zakonsko določene vsote, ki ustreza vrednosti 3 % zneska RTV naročnine. Pri tem so televizijski mediji s statusom posebnega pomena prejeli za leti 2023 in 2024 cca. 20 % manj denarja kot v prejšnjih letih. Ob tem velja izpostaviti, da izračuni GZS - Medijske zbornice kažejo, da bi bilo treba, glede na trenutno stanje in minimalne potrebe tovrstnih medijev za ustvarjanje informativnih vsebin, zagotoviti okoli 4 mio evrov na letni ravni. Glede na predlagane rešitve novega Zakona o medijih, ki je bil v javni razpravi, obstaja bojazen, da vsebine radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena v prihodnje ne bodo deležne niti teh 2,5 mio evrov na letni ravni.

Na celotnem območju države danes deluje npr. le še sedem lokalnih televizijskih postaj s statusom posebnega pomena (TVC, VTV, Vaš Kanal NM, Idea MS, AS MS, Gorenjka Kranj in ETV Zagorje), ki pa bodo zelo verjetno dokončno ugasnile, če država ne bo zagotovila ustreznih sredstev za sistemsko sofinanciranje njihovih programskih vsebin.

Na podlagi navedenega se predlaga, da nov Zakon o medijih, ki ga pripravlja Ministrstvo za kulturo, izrecno loči obseg sofinanciranja radijskih in televizijskih programov posebnega pomena od ostalih medijev ter jasno določi sistemski vir financiranja radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena, saj bodo v nasprotnem primeru v kratkem času izginili iz medijskega prostora.

Državni svetnik
mag. Marko Zidanšek, l.r.